FrieslandCampina

Halfjaarbericht **2009**

Koninklijke FrieslandCampina N.V.

Kerncijfers

Resultaten

in miljoenen euro's	2009 Eerste halfjaar	2008 Eerste halfjaar	2008 Jaar
Netto-omzet	**4.104**	4.818	9.454
Bedrijfsresultaat	**110**	119	248
Winst	**78**	60	135
in euro's per 100 kilogram melk excl. btw, bij 4,41% vet, 3,47% eiwit			
Garantieprijs	**26,04**	38,17	35,89
Pro forma prestatietoeslag [1]	**0,34**	0,45	0,48
Pro forma melkprijs in euro's [1]	**26,38**	38,62	36,37

Kasstroom

in miljoenen euro's	2009 Eerste halfjaar	2008 Eerste halfjaar	2008 Jaar
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	**269**	- 94	315
Investeringen in grond, gebouwen, installaties en immateriële activa	**87**	105	240
Afschrijvingen op gebouwen, installaties en immateriële activa	**104**	110	219

Balans

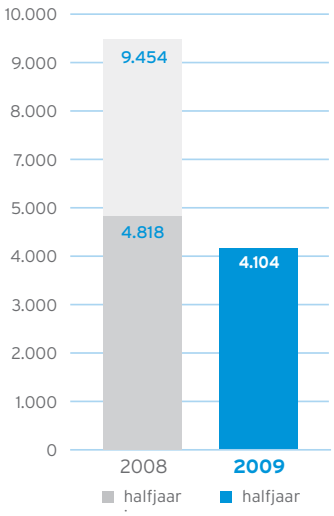
in miljoenen euro's	2009 30 juni	2008 30 juni	2008 31 december
Balanstotaal	**4.680**	5.253	4.930
Groepsvermogen	**1.642**	1.615	1.480
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouder van de vennootschap	**1.552**	1.541	1.395
Nettoschuld [2]	**1.227**	1.624	1.494

Overige gegevens

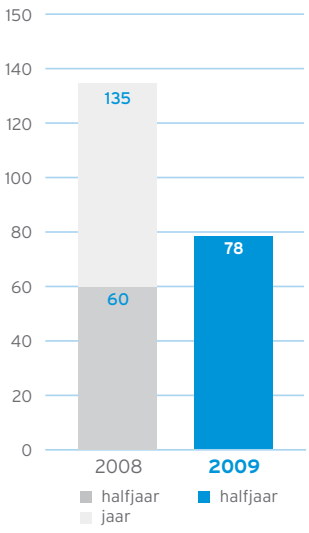
in miljoenen euro's	2009 Eerste halfjaar	2008 Eerste halfjaar	2008 Jaar
Groepsvermogen als % balanstotaal	**35,1**	30,7	30,0
Melkaanvoer van leden (in miljoenen kg)	**4.439**	4.374	8.589

[1] De vermelde prestatietoeslag en melkprijs zijn een indicatie op basis van de winst eerste halfjaar. De definitieve prestatietoeslag en melkprijs worden bepaald op basis van de winstcijfers over het gehele jaar.
[2] De nettoschuld betreft langlopende rentedragende schulden, schulden aan financiers minus liquide middelen.

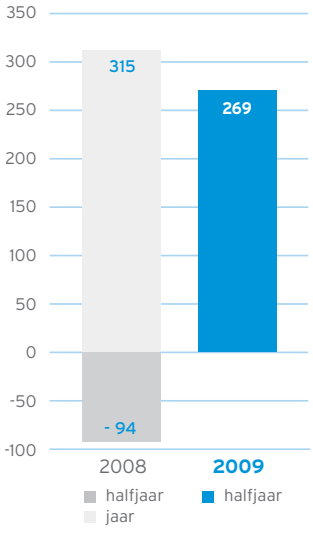
Netto-omzet
in miljoenen euro's

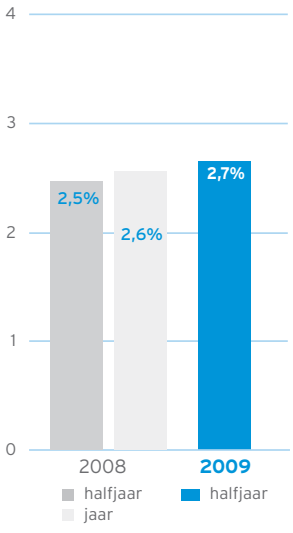
Winst
in miljoenen euro's

Operationele kasstroom
in miljoenen euro's

Bedrijfsresultaat in % netto-omzet
in procenten

Eerste halfjaar 2009: redelijk resultaat in moeilijke zuivelmarkt

Hoofdpunten eerste halfjaar 2009

- Economische crisis zorgt voor afnemende vraag naar en daling van opbrengstprijzen van standaard zuivelproducten
- Netto-omzet daalt met 15 procent naar 4,1 miljard euro als gevolg van lagere vraag naar consumentenproducten en ingrediënten en lagere opbrengstprijzen. Valutaontwikkelingen hebben per saldo een negatief effect gehad van 19 miljoen euro
- Bedrijfsresultaat is met 8 procent afgenomen naar 110 miljoen euro. Het bedrijfsresultaat is negatief beïnvloed door de lagere waardering van voorraden
- Goede resultaten bij de business groups Consumer Products International en Consumer Products Europe
- Resultaten business groups Cheese & Butter en Ingredients negatief beïnvloed door lage opbrengst-prijzen van standaardproducten als melkpoeders, caseïnaten en kaas
- Winst stijgt met 30 procent naar 78 miljoen euro door verbetering van de financieringsbaten en -lasten en resultaat uit deelnemingen
- Kasstroom uit operationele activiteiten toegenomen door kostenbeheersing en verbetering van het werkkapitaal door voornamelijk lagere prijzen en door positieve effecten van gestructureerd werkkapitaalbeheer
- Solvabiliteit is ten opzichte van eind 2008 verbeterd van 30,0 naar 35,1 procent als gevolg van enerzijds de versterking van het eigen vermogen en anderzijds het lagere balanstotaal
- Garantieprijs voor leden-melkveehouders daalt met 32 procent naar 26,04 euro per 100 kilo melk exclusief btw
- Pro forma prestatietoeslag over eerste halfjaar 2009 komt uit op 0,34 euro per 100 kilo melk exclusief btw
- Fusie: geografische spreiding en brede product-portfolio zorgt voor betere balans en meer stabiliteit
- Fusie: integratie ligt goed op schema. Eerste fusie-synergieën jaar eerder dan gepland gerealiseerd door inkoopvoordelen en lagere personeels- en overheadkosten

De eerste zes maanden van 2009 hebben zich gekenmerkt door wereldwijd lastige economische omstandigheden. Als gevolg hiervan hebben zowel de opbrengstprijzen als de verkochte volumes van zuivelproducten onder druk gestaan. Dit heeft geresulteerd in een daling van de netto-omzet van Koninklijke FrieslandCampina N.V. met 15 procent naar 4,1 miljard euro. Het bedrijfsresultaat nam met 8 procent af tot 110 miljoen euro. De winst is in het eerste halfjaar met 30 procent toegenomen tot 78 miljoen euro door verbetering van de financieringsbaten en -lasten en resultaat uit deelnemingen. Zowel de merkproducten als de industriële specialiteiten deden het goed. Door de teleurstellende opbrengstprijzen van vooral de standaardproducten zoals melkpoeders, caseïnaten en kaas staan de melkprijzen voor de leden-melkvee-houders onder zware druk, mede hierdoor betaalde FrieslandCampina haar leden-melkveehouders over het eerste halfjaar 2009 een garantieprijs voor de melk van 26,04 euro exclusief btw per 100 kilo melk, een daling van 32 procent.

Goede ontwikkeling merken, standaardproducten blijven achter

Bemoedigend eerste halfjaar

Cees 't Hart, chief executive officer van Koninklijke FrieslandCampina, vindt de eerste operationele halfjaarresultaten van de pas gefuseerde onderneming 'bemoedigend, gezien de moeilijke marktomstandigheden in de zuivel'. Echter tegelijk signaleert hij een 'zorgelijk laag niveau van de garantieprijs voor de melk voor onze leden-melkveehouders'.

't Hart: "In de halfjaarresultaten zien we een duidelijke tweedeling tussen de merkproducten en industriële specialiteiten enerzijds en de standaardproducten anderzijds. Met zowel onze merkproducten als industriële specialiteiten hebben we, gezien de omstandigheden, een goed resultaat gerealiseerd. Vooral de ontwikkeling van onze merkproducten in Zuidoost-Azië en Afrika is positief. We hebben in die regio's in de meeste landen volumegroei gerealiseerd en marktaandelen verbeterd. In Europa hebben we onze marktpositie weten te verbeteren, maar staat het volume- en prijsniveau onder druk. We maken ons vooral zorgen over de prijsontwikkeling van de standaardproducten als melkpoeders, caseïnaten en kaas. De prijsniveaus van deze productcategorieën worden vooral bepaald door vraag en aanbod op wereldniveau. Door de achterblijvende vraag liggen de opbrengstprijzen op een bijzonder laag niveau. De prijsniveaus hebben niet alleen grote invloed op ons resultaat, maar bepalen ook voor een belangrijk deel het niveau van de garantieprijs voor onze leden-melkveehouders. Deze ligt op een zorgelijk laag niveau.

We zijn blij met de goede resultaatbijdrage van onze merkproducten. Onze uitdaging voor de toekomst is om meer merkproducten en industriële specialiteiten te ontwikkelen. Inspelend op de moeilijke marktomstandigheden hebben we door kostenbeheersing, uitstel van investeringen en de positieve winstontwikkeling onze balanspositie weten te verbeteren. Daardoor hebben we, ondanks de huidige lastige kredietomstandigheden, met banken overeenstemming bereikt over een nieuwe kredietfaciliteit van 1 miljard euro die ons voldoende ruimte biedt voor de komende jaren. Ik ben tevreden over de voortgang na de fusie. Dit eerste halfjaarresultaat laat zien dat we als fusiecombinatie FrieslandCampina stabieler zijn en beter in balans dan de individuele fusiebedrijven door zowel de geografische spreiding van activiteiten als onze brede productportfolio. Ondanks de moeilijke marktomstandigheden hebben we goede vooruitgang gemaakt, sneller synergie- en kostenbesparingen kunnen realiseren dan verwacht en verloopt de integratie volgens plan. Als executive board hebben we een enorme waardering voor de bijzondere inzet en motivatie van de medewerkers in dit intensieve traject vol veranderingen."

Marktomstandigheden

In de eerste helft van 2009 nam de wereldwijde vraag naar zuivelproducten van zowel consumenten als industriële afnemers verder af als gevolg van de economische crisis. Wel bestaan er verschillen tussen regio's en tussen verschillende productcategorieën. In Europa is er sprake van een daling van consumptie en gebruik van zuivelproducten, terwijl in Azië sprake is van stagnatie in de groei. De sterke euro en de zwakke dollar leidden er toe dat export van zuivelproducten buiten de Europese Unie (EU) moeilijk was door de relatief hoge prijzen ten opzichte van prijsniveaus in andere regio's. De opbrengstprijzen van melkpoeder, caseïnaten en kaas stonden in de eerste helft van 2009 onder zware druk. Dit werkte vervolgens geleidelijk ook door in de prijsontwikkeling van andere productcategorieën. Tussen de supermarkten in Europa is er nu opnieuw sprake van een oplevende focus op prijsconcurrentie en daardoor ontstaat toenemende druk op de opbrengstprijzen van zuivelproducten in het supermarkt segment.

De verminderde afzet van zuivelproducten en de toenemende prijsdruk was voor de Europese Commissie reden om de ondersteuning van de zuivelmarkt uit te breiden. Door middel van interventie worden partijen melkpoeder en boter opgekocht. Dit programma, dat in ieder geval gedurende 2009 zal doorlopen, zorgde voor een bodem in de markt. Het wederom introduceren van exportrestituties in januari 2009 voor onder meer melkpoeder en boter en later ook voor kaas, ondersteunt de afzet van binnen de EU geproduceerde zuivelproducten op de wereldmarkt enigszins. Ook is de particuliere opslagregeling voor boter dit jaar eerder geopend en deze zal, net als de interventie, langer plaatshebben.

Binnen de EU ligt de productie van boerderijmelk in het eerste halfjaar 2009 op praktisch hetzelfde niveau als in de eerste helft van 2008 met ruim 69 miljard kilo. In Nederland is in dezelfde periode de productie van boerderijmelk met 1,8 procent toegenomen en

FrieslandCampina Consumer Products Europe

bij FrieslandCampina is de melkaanvoer van leden in Nederland, België en Duitsland met 1,5 procent (65 miljoen kilogram) toegenomen naar 4.439 miljoen kilo melk (eerste halfjaar 2008: 4.374 miljoen kilo).

Netto-omzet

De netto-omzet in het eerste halfjaar 2009 bedraagt 4,1 miljard euro. Dit is ten opzichte van het eerste halfjaar 2008 (4,8 miljard euro) een afname met 714 miljoen euro (15 procent). Bij de business group Consumer Products International (Azië, Afrika, het Midden-Oosten, export) was sprake van een toename van de netto-omzet met 4 procent tot 951 miljoen euro. De stijging van de omzet is vooral gerealiseerd door volumegroei. In de overige business groups was sprake van een afname van de netto-omzet. Bij Consumer Products Europe daalde de netto-omzet met 18 procent naar 1,4 miljard euro. Deze daling is veroorzaakt door lagere opbrengstprijzen en door afnemende vraag en dus een lager volume. Het marktaandeel groeide wel. Bij Cheese & Butter daalde de netto-omzet met 20 procent naar 1,0 miljard euro door zowel lagere opbrengstprijzen als door daling van het afzetvolume van vooral kaas. Bij Ingredients is de netto-omzet met 16 procent afgenomen naar 593 miljoen euro. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door de scherpe daling van de opbrengstprijzen van standaardproducten als melkpoeder en caseïnaten. Hier is het volume toegenomen door de grotere productie van mager melkpoeder als gevolg van de afname van de melkbehoefte in andere business groups en de hogere melkaanvoer van de leden-melkveehouders.

Bedrijfsresultaat en winst

Het bedrijfsresultaat van FrieslandCampina is in de eerste helft van 2009 met 8 procent afgenomen tot 110 miljoen euro (eerste helft 2008: 119 miljoen euro). Het bedrijfsresultaat als percentage van de netto-omzet bedraagt 2,7 procent (eerste halfjaar 2008: 2,5 procent).

Bijzonder positief is de bijdrage aan het bedrijfsresultaat van Consumer Products International. Deze business group realiseerde een verbetering van het bedrijfsresultaat met 97 miljoen euro naar 135 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: 38 miljoen euro). Ook Consumer Products Europe presteerde uitstekend met een toename van het bedrijfsresultaat naar 109 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: 72 miljoen euro) door kostenbeheersing en -reductie en realisatie van synergie effecten. De afname van het bedrijfsresultaat is voornamelijk het gevolg van de daling van het bedrijfsresultaat bij Ingredients. Hier daalde het bedrijfsresultaat naar - 45 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: 80 miljoen euro). Bij Cheese & Butter daalde het bedrijfsresultaat naar - 55 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: - 25 miljoen euro). Bij beide business groups is de daling vooral veroorzaakt door de sterk gedaalde opbrengstprijzen van producten als melkpoeder, caseïnaten en kaas en door een lagere waardering van de voorraden als gevolg van lagere grondstof-, melk- en opbrengstprijzen.

De gerealiseerde boekresultaten op de verkopen van Nijkerk Dairy B.V., de ijsactiviteiten in Roemenië en ingrediënten activiteiten in Argentinië hebben geen materieel effect op het resultaat.

De bedrijfslasten zijn in het eerste halfjaar 2009 met 15 procent afgenomen naar 4,0 miljard euro. In totaal is 1.182 miljoen euro aan melkgeld uitgekeerd. Dit is 30 procent minder dan in dezelfde periode van 2008. De incidentele lasten betreffen onder meer reorganisatiekosten voor een bedrag van 8 miljoen euro, waarin, naast de reorganisatiekosten die samenhangen met de fusie, ook de lasten zijn begrepen van de aangekondigde sluitingen van de locaties in Oud Gastel en Oldenzaal in 2010.

In tegenstelling tot de eerder uitgesproken verwachting dat in 2010 per saldo de eerste fusiesynergieën gerealiseerd zouden worden, zijn er door het versnellen van maatregelen al in het eerste halfjaar na de fusie de eerste kostenbesparingen gerealiseerd.
Het betreft onder andere lagere inkoop-, personeels- en overheadkosten. Als gevolg van de fusie zijn in Nederland 150 functies komen te vervallen.

De financieringsbaten en -lasten alsmede de resultaten uit geassocieerde deelnemingen zijn met 31 miljoen euro verbeterd van - 50 miljoen euro naar – 19 miljoen euro. De daling van de financieringslasten is voor een groot deel veroorzaakt door lagere dividendbetalingen door DMV Fonterra Excipients. Ook zijn de financieringslasten afgenomen als gevolg van een verbetering van de operationele kasstroom (met name door een lager werkkapitaal). Het betaalde rentepercentage is gedaald. Het resultaat uit deelnemingen is verbeterd.

De belastingen bedragen 13 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: 9 miljoen euro). De hogere belastingen zijn het gevolg van de betere resultaten in het buitenland.

De winst over het eerste halfjaar 2009 bedraagt 78 miljoen euro. Dit is, ondanks het lagere bedrijfsresultaat, 30 procent hoger dan de winst over het eerste halfjaar van 2008: 60 miljoen euro. Belangrijkste reden voor de verbetering van de winst is de verbetering van de financieringsbaten en -lasten door lagere dividendbetalingen door DMV Fonterra Excipients en gestegen resultaat uit deelnemingen.

Van de winst wordt 24 miljoen euro toegerekend aan de rente op ledenobligatieleningen, 4 miljoen euro aan verstrekkers van de perpetuele obligatielening, 22 miljoen aan minderheidsbelangen en 28 miljoen euro aan de aandeelhouder, Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A.

Kasstroom

De kasstroom uit operationele activiteiten is fors toegenomen tot 269 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: - 94 miljoen euro). Dit is voornamelijk het gevolg van de verbetering van het werkkapitaal door voornamelijk lagere prijzen en door positieve effecten van gestructureerd werkkapitaalbeheer. Als gevolg van de economische ontwikkelingen en ter versterking van de balans zijn enkele investeringsplannen uitgesteld. De investeringen in grond, gebouwen, installaties en immateriële activa bedroegen 87 miljoen euro (eerste helft 2008: 105 miljoen euro).

Financiering

FrieslandCampina maakt gebruik van leningen van meerdere groepen financiers (leden-melkveehouders, banken en investeerders). Dit komt de flexibiliteit van de onderneming ten goede. Het grootste deel van de financiering met vreemd vermogen is ondergebracht bij financiële instellingen binnen en buiten Nederland. Het hoofdbestanddeel van de bankleningen wordt gevormd door zogenoemde gecommitteerde kredietfaciliteiten met een omvang van 1 miljard euro. De huidige kredietfaciliteiten lopen af in de komende twaalf maanden. Met financiële instellingen is in augustus 2009 overeenstemming bereikt over de herfinanciering van de kredietfaciliteit voor een bedrag van 1 miljard euro. De opslagen die voor de nieuwe faciliteit aan de banken betaald dienen te worden zijn hoger dan de huidige opslagen. Dit zal leiden tot hogere financieringskosten.

Leden-melkveehouders en bedrijfsbeëindigers van de voormalige Zuivelcoöperatie Campina hebben in mei 2009 voor 36 miljoen euro aan achtergestelde obligaties Campina omgewisseld in ledenobligaties-vrij FrieslandCampina (eeuwigdurende achtergestelde obligaties met een variabele rente gebaseerd op de 6-maands Euribor met een opslag van 2,5 procent). Zij ontvangen sinds het moment van fusie de rentevergoeding over de ledenobligaties-vrij. Ook hebben zij de mogelijkheid om de ledenobligaties-vrij aan te bieden op de interne markt. De obligaties Campina die niet zijn omgewisseld, blijven op naam staan van de betreffende obligatiehouders en behoren tot het achtergesteld vreemd vermogen van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A.

Versterking financiële positie

Het groepsvermogen bedraagt per 30 juni 2009 1,6 miljard euro (ultimo 2008: 1,5 miljard euro).
Het eigen vermogen is versterkt door de reservering uit de winst en door de eerder genoemde omwisseling door leden-melkveehouders en bedrijfsbeëindigers van 36 miljoen euro aan achtergestelde obligaties Campina in ledenobligaties-vrij van FrieslandCampina. Daarnaast is het eigen vermogen versterkt door het eenmalig omzetten van 110 miljoen euro van een lening van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. in eigen vermogen van Koninklijke FrieslandCampina N.V.

De solvabiliteit (groepsvermogen als percentage van het balanstotaal) is 35,1 procent. Ten opzichte van ultimo 2008 (30,0 procent) is dit een verbetering van 5,1 procentpunt als gevolg van enerzijds de versterkingen van het eigen vermogen en anderzijds het lagere balanstotaal (voornamelijk als gevolg van lager werkkapitaal).

De nettoschuld is afgenomen naar 1,2 miljard euro. Ten opzichte van ultimo 2008 (1,5 miljard euro) betekent dit een daling van 267 miljoen euro en ten opzichte van het eerste halfjaar 2008 (1,6 miljard euro) een daling van 397 miljoen euro. Dit is voornamelijk het gevolg van de lagere kredietbehoefte door het lagere werkkapitaal en de gedeeltelijke aflossing van de schuld aan Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. Aan normen van de financiers, uitgedrukt in financiële kengetallen, wordt voldaan.

Waardecreatie

De waardecreatie voor de leden-melkveehouders van FrieslandCampina bestaat uit de melkprijs (garantieprijs plus prestatietoeslag), de reservering op naam en de kapitaalvergoeding op ledencertificaten en ledenobligaties-vast en -vrij.

De melkprijs van FrieslandCampina bestaat uit de garantieprijs plus de prestatietoeslag. De garantieprijs wordt gebaseerd op de gemiddelde melkprijs voor Duitsland, de melkprijs van Arla Foods in Denemarken, de melkprijzen van Bel Leerdammer, Cono Kaasmakers en DOC Kaas in Nederland en de melkprijs van Milcobel in België. De hoogte van de prestatietoeslag is afhankelijk van de financiële prestatie van de onderneming FrieslandCampina en het vastgestelde reserveringsbeleid. Van de winst van de onderneming, op basis van de garantieprijs en na aftrek van de vergoeding op ledencertificaten en -obligaties, wordt 25 procent contant aan de leden uitbetaald als prestatietoeslag en wordt 15 procent gereserveerd op naam. De prestatietoeslag wordt jaarlijks na vaststelling van de jaarrekening uitbetaald naar rato van de geleverde melk.

FrieslandCampina heeft over het eerste halfjaar 2009 een garantieprijs uitbetaald van 26,04 euro exclusief btw per 100 kilo melk bij 4,41 procent vet en 3,47 procent eiwit (eerste helft 2008: 38,17 euro). Op basis van de in dit halfjaarbericht gepresenteerde winst komt de pro forma prestatietoeslag uit op 0,34 euro en de pro forma melkprijs op 26,38 euro per 100 kilo melk. Bij de berekening van de prestatietoeslag wordt de winst op basis van de garantieprijs verminderd met de betaalde rente op de perpetuele obligatielening, de rente op de ledenobligaties-vrij en -vast en aandeel derden in de winst en vervolgens gedeeld door de geleverde hoeveelheid ledenmelk (bij de berekening van de prestatietoeslag per 100 kilo melk aan de hand van de winst op jaarbasis moet rekening gehouden worden met een geleverde hoeveelheid melk die op jaarbasis ongeveer twee maal zo hoog zal zijn). Ten opzichte van het eerste halfjaar 2008 is de uitbetaalde rente op ledenobligaties en aandeel derden toegenomen. Over geheel 2008 bedroeg de melkprijs van FrieslandCampina (garantieprijs vermeerderd met de prestatietoeslag) 36,37 euro exclusief btw.
De pro forma reservering op naam van leden-melkveehouders bedraagt 9 miljoen euro. In het eerste halfjaar 2009 is 34 miljoen euro uitgekeerd als rente op ledenobligatieleningen.

FrieslandCampina maakt zich grote zorgen over de gevolgen voor haar leden-melkveehouders van de negatieve ontwikkeling van opbrengstprijzen voor zuivelproducten en daarmee voor het niveau van de garantieprijs voor haar leden. FrieslandCampina ondersteunt de maatregelen van de Europese Commissie om, in het kader van het marktbeheer, alle mogelijkheden te benutten om de zuivelmarkt te ondersteunen en te stabiliseren. Individuele nationale maatregelen kunnen op korte termijn mogelijk leiden tot enige ondersteuning van het melkprijsniveau, echter op middellange en lange termijn is dit geen structurele oplossing. Een gelijkwaardige EU-markt (dezelfde regels in de verschillende EU landen) is van groot belang voor FrieslandCampina. Circa 75 procent van de melk van de leden-melkveehouders wordt binnen de EU afgezet, de overige 25 procent buiten de EU.

FrieslandCampina Cheese & Butter

Ontwikkeling per business group

FrieslandCampina kent vier business groups: Consumer Products Europe, Consumer Products International, Cheese & Butter en Ingredients. De indeling van de business groups is, ten opzichte van de gebruikte indeling in het Jaaroverzicht en Jaarverslag 2008, aangepast. De activiteiten in Rusland, Hongarije, Roemenië en Griekenland maken nu deel uit van de business group Consumer Products Europe en zijn niet langer onderdeel van de business group Consumer Products International. De vergelijkbare cijfers over 2008 zijn in overeenstemming met de nieuwe indeling opgesteld.

Consumer Products Europe

De business group Consumer Products Europe heeft, gezien de marktomstandigheden, een goed eerste halfjaar achter de rug. De netto-omzet van Consumer Products Europe is in het eerste halfjaar 2009 uitgekomen op 1.414 miljoen euro. Ten opzichte van het eerste halfjaar 2008 (1.733 miljoen euro) is dit een daling met 319 miljoen euro. Het bedrijfsresultaat steeg naar 109 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: 72 miljoen euro). Het bedrijfsresultaat is negatief beïnvloed door de reorganisatiekosten voor de aangekondigde sluitingen van de locaties in Oud Gastel en Oldenzaal. Het bedrijfsresultaat als percentage van de omzet verbeterde naar 6,8 procent (eerste halfjaar 2008: 3,8 procent). Hoewel er duidelijk sprake was van een dalende tendens in de opbrengstprijzen konden in Nederland, Duitsland en België de marges desondanks op niveau worden gehouden door onder meer strenge kostenbeheersing en -reductie en door het realiseren van synergie-effecten. De business group wist haar marktaandeel te verbeteren. Wel was er sprake van daling van de verkochte volumes door terughoudendheid in de bestedingen van consumenten. Als gevolg hiervan is er sprake van toenemende concurrentie en prijsdruk die mede wordt veroorzaakt door opnieuw grote aandacht van supermarkten voor lage prijzen en private label producten. Door middel van prijspromoties en acties wordt hierop ingespeeld. In het buitenhuiskanaal lopen de bestedingen van consumenten verder terug, waardoor dit segment meer dan het supermarktkanaal door de economische crisis wordt getroffen. De marktaandelen zijn verbeterd.

Consumer Products International

De business group Consumer Products International, actief in Zuidoost-Azië, het Midden-Oosten en Afrika en die vanuit Nederland exporteert naar andere regio's en landen, heeft een goed eerste halfjaar achter de rug. De netto-omzet steeg met 4 procent naar 951 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: 915 miljoen euro). Valuta-ontwikkelingen hebben per saldo een negatief effect gehad van 1 miljoen euro. De omzettoename is gerealiseerd door volumegroei. In de meeste landen is het marktaandeel verbeterd. Het bedrijfsresultaat steeg naar 135 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: 38 miljoen euro). Het bedrijfsresultaat als percentage van de omzet

verbeterde naar 14,2 procent (eerste halfjaar 2008: 4,1 procent). De marges konden worden verbeterd als gevolg van de lagere inkoopprijzen van grondstoffen alsmede door lagere productiekosten. De gevolgen van de economische crisis verschillen van land tot land in deze regio's. Ook de volatiliteit van de koersen van met name de Indonesische rupiah en de Nigeriaanse naira speelde in het eerste halfjaar een rol. In het algemeen is er sprake van stagnatie van de groei.

Met name FrieslandCampina Vietnam, FrieslandCampina Indonesia en FrieslandCampina WAMCO Nigeria wisten hun omzet en bedrijfsresultaat te verbeteren. Vooral Friso baby- en kindervoeding doet het in een aantal landen goed. FrieslandCampina opende in Shanghai (China) een eigen verkoopkantoor gericht op de verkoop van babyvoeding. FrieslandCampina Export (export van houdbare zuivelproducten vanuit Nederland naar landen buiten de EU) had te maken met een wereldwijd afnemende vraag, grote concurrentie en als gevolg daarvan forse prijsdruk. Dit resulteerde in een lagere omzet maar een beter bedrijfsresultaat.

Cheese & Butter

De resultaten van de business group Cheese & Butter hebben door de slechte situatie op de zuivelmarkt onder zware druk gestaan.
De netto-omzet kwam uit op 1.042 miljoen euro, een daling met 259 miljoen euro ten opzichte van het eerste halfjaar 2008 (1.301 miljoen euro). Het bedrijfsresultaat daalde naar - 55 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: - 25 miljoen euro). Het bedrijfsresultaat is negatief beïnvloed door de lagere waardering van de voorraden als gevolg van lagere grondstof-, melk- en opbrengstprijzen. Het bedrijfsresultaat als percentage van de omzet nam af naar - 5,0 procent (eerste halfjaar 2008: - 1,8 procent). De consumptie van kaas is in de eerste helft van 2009 afgenomen ten opzichte van eerste halfjaar 2008. Als gevolg hiervan is het aanbod van kaas op de markt groot en staan de opbrengstprijzen van vooral de standaardsoorten als foliekaas onder druk. Dit heeft geleid tot minder export van kaas en tot bijzonder lage verkoopprijzen van een aantal kaassoorten. Ook merkkazen als Milner en Slankie hebben het moeilijk in de huidige marktomstandigheden. Extra promoties waren noodzakelijk om verkopen te genereren. De Noord-Hollandse kaas deed het relatief goed. De vraag naar kaas lag in de meeste exportmarkten op een lager niveau dan in het verleden. De prijzen van boter zijn sinds begin 2009 stabiel, mede door de interventieaankoopregeling door de EU. De export van kaas en boter ondervindt hinder van de slechte economische situatie in veel landen, de dure euro en de lage prijzen op de wereldmarkt.

Ingredients

De netto-omzet van de business group Ingredients kwam uit op 593 miljoen euro. Een daling met 110 miljoen euro ten opzichte van het eerste halfjaar 2008 (703 miljoen euro). Deze omzetdaling is met name veroorzaakt door de lagere opbrengstprijzen van standaardproducten zoals melkpoeder en caseïnaten. Het bedrijfsresultaat bedraagt - 45 miljoen euro (eerste halfjaar 2008: 80 miljoen euro). Het bedrijfsresultaat als percentage van de omzet nam af naar - 5,9 procent (eerste halfjaar 2008: 8,1 procent). De industriële specialiteiten realiseerden een positief resultaat. Het negatieve bedrijfsresultaat wordt veroorzaakt door de verwerking van aanzienlijk meer melk tot melkpoeders door FrieslandCampina DMV. Door de wereldwijd geringe vraag naar melkpoeder namen de voorraden verder toe en daalden de opbrengstprijzen.
De heropende ondersteuning door de Europese Commissie legde nog enigszins een bodem in de markt, maar wel op een erg laag niveau. Verder is het bedrijfsresultaat negatief beïnvloed door de lagere waardering van de voorraden als gevolg van lagere grondstof-, melk- en opbrengstprijzen.

De resultaten in de belangrijke toegevoegde waarde segmenten lagen op een iets lager niveau dan vorig jaar. FrieslandCampina Domo realiseerde een volumegroei in het segment kindervoeding. Samen met bestaande en nieuwe klanten is het fundament versterkt voor verdere groei in dit strategisch belangrijke segment. Belangrijk hierbij is het door de fusie verbrede productpakket dat aan deze klanten kan worden aangeboden. Bij FrieslandCampina Kievit, FrieslandCampina DMV en FrieslandCampina Creamy Creation stonden de afzetvolumes van industriële specialiteiten voor de voedingsmiddelenindustrie onder druk door de achterblijvende vraag als gevolg van de slechte economische situatie. Desondanks konden de marktposities in deze segmenten worden behouden en bleven de marges op een acceptabel niveau. De joint venture DMV Fonterra Excipients ontwikkelt zich, zowel ten aanzien van de volume ontwikkeling als resultaat, in lijn met de marktontwikkeling. De opbrengstprijzen liggen wel op een lager niveau dan vorig jaar.
De Dairy Feed activiteiten ontwikkelden zich conform verwachting, waarbij de kalvermelkpoedermarkt onder druk stond. Enige compensatie werd gevonden in de biggenvoermarkten, onder andere door nieuwe productintroducties.

Integratie op schema

De integratie na de fusie per 31 december 2008 verloopt goed, zelfs sneller dan verwacht zijn de eerste fusiesynergieën gerealiseerd.

Op 2 januari 2009 kon er voor het eerst daadwerkelijk door de medewerkers van beide ondernemingen worden samengewerkt. Vanaf dat moment konden plannen, werkwijzen, achtergronden en inzichten onderling worden gedeeld. Vooral in de dagelijkse werkzaamheden op terreinen als verkoop, marketing, logistiek, productieplanning, melkbestemming en de administratieve afwikkeling van zowel ondernemings- als coöperatieve zaken leidde dit tot een ongekende dynamiek. Vele werkgroepen moesten onder hoge tijdsdruk zienswijzen delen, uitgangspunten formuleren en keuzes in systemen en uitvoering maken. Verhuizen naar nieuwe (tijdelijke) werkplekken, kennis maken met elkaar en aan de slag was het credo. En dat in economische omstandigheden die al meer dan normale aandacht voor de normale bedrijfsvoering vroegen. Inmiddels zijn bij Cheese & Butter de werkzaamheden van de directie, verkoop, marketing en aantal ondersteunende afdelingen verplaatst naar een tijdelijk kantoor in Amersfoort. Vanaf 1 juni vindt de verkoop vanuit één afdeling plaats. Bij Consumer Products Europe zijn de meeste Nederlandse activiteiten samengevoegd in Veenendaal en is de R&D afdeling geïntegreerd in Wageningen. In Duitsland vinden de verkoop- en marketing activiteiten nu plaats vanuit Heilbronn. Bij Consumer Products Europe zijn alle productielocaties en bestaande productassortimenten geïnventariseerd. In de tweede helft van dit jaar worden besluiten genomen over de optimale productiestructuur die moet leiden tot een verbeterde efficiency en winstgevendheid. Bij Ingredients zijn de activiteiten binnen de verschillende werkmaatschappijen zowel op commercieel als op productiegebied gehergroepeerd. Bij Consumer Products International zijn de exportafdelingen samengevoegd en worden de activiteiten in verschillende landen gecoördineerd. In de productie worden 'best practices' gedeeld en doorgevoerd. Door het samenvoegen van producties op de meest gespecialiseerde productielocaties kunnen productiecharges worden vergroot en kan efficiënter worden geproduceerd. Er hoeft minder productiewerk uitbesteed te worden vanwege beschikbare capaciteit binnen de eigen onderneming. Ook de activiteiten van de verschillende corporate afdelingen zijn samengevoegd.

Een integratieteam bewaakt en ondersteunt de voortgang van de integratie in de vier business groups en bij het corporate centre. Het gaat onder meer om het daadwerkelijk realiseren van de fusievoordelen, zoals inkoopvoordelen, het verlagen van de overhead kosten en het toepassen van bestaande productconcepten in meerdere landen. Eén van de eerste door Consumer Products Europe gerealiseerde projecten is het benutten van de bestaande productiecapaciteit en recepturen in Duitsland voor desserts die nu ook worden verkocht in Hongarije en Roemenië onder het merk Milli.

De executive board is in nauwe samenwerking met de management Top 50 gestart met de actualisering van de strategie. Dat proces moet in 2010 worden afgerond en zal richting geven aan de verdere ontwikkeling van FrieslandCampina.

Samenstelling raad van commissarissen en executive board

Raad van commissarissen

Met ingang van 1 oktober 2009 wordt de heer Ben van der Veer benoemd tot lid van de raad van commissarissen van Koninklijke FrieslandCampina N.V. Tot eind september 2008 was hij voorzitter van de raad van bestuur van KPMG N.V. Hij volgt de heer Jan Hommen op die in januari 2009 als lid van de raad van commissarissen is teruggetreden in verband met zijn benoeming tot bestuursvoorzitter van ING Groep N.V.

Executive board

Twee leden van de executive board, de heren Theo Spierings en André Boudewijns, besloten hun carrière buiten FrieslandCampina voort te zetten en zijn teruggetreden als lid van de executive board. Na het succesvol afronden van de fusie tussen Friesland Foods en Campina en na de eerste maanden van integratie vonden zij het tijd voor een nieuwe stap in hun loopbaan. Theo Spierings was tot 31 juli 2009 chief operating officer van de business group Consumer Products International. De heer Kapil Garg is met ingang van 1 augustus 2009 benoemd als executive director van de business group Consumer Products International, hij rapporteert aan Cees 't Hart. André Boudewijns was tot 31 mei 2009 chief integration officer. In deze functie gaf hij leiding aan de integratie van Friesland Foods en Campina en vervulde hij de rol van compliance officer met betrekking tot de formaliteiten rondom de door de Europese Unie opgelegde maatregelen. De executive board van FrieslandCampina bestaat na het vertrek van Spierings en Boudewijns uit:

Cees 't Hart	Chief Executive Officer,
Kees Gielen	Chief Financial Officer,
Freek Rijna	Chief Operating Officer business group Consumer Products Europe,
Piet Hilarides	Chief Operating Officer business group Cheese & Butter en
Frans Visser	Chief Operating Officer business group Ingredients.

FrieslandCampina Ingredients

Opgelegde maatregelen Europese Unie in verband met fusie

De Europese Commissie stemde op 17 december 2008 in met de fusie tussen Friesland Foods en Campina op voorwaarde dat de dagverse zuivelactiviteiten in Nijkerk, de kaasactiviteiten in Bleskensgraaf en de merken Yogho! Yogho! en Choco! Choco! worden verkocht. Dit om een te sterke positie van FrieslandCampina op de Nederlandse markt voor dagverse zuivel, natuurkaas en langhoudbare zuiveldranken te voorkomen. Op de uitvoering van de door de Europese Commissie opgelegde maatregelen wordt toezicht gehouden door de Monitoring Trustee, van een door de Europese Commissie aangewezen organisatie.

Op 4 mei 2009 verleende de Europese Commissie en de Nederlandse Mededingingsautoriteit NMa goedkeuring aan de koop door de Deense zuivelcoöperatie Arla Foods amba van Nijkerk Dairy B.V. van Koninklijke FrieslandCampina N.V. Ook de ondernemingsraad van Nijkerk Dairy stemde in met de overdracht van de activiteiten. De transactie omvat de dagverse zuivelactiviteiten van Nijkerk Dairy, de activa (gebouwen, machines e.d.) en de merken Breaker, Milk&Fruit, Kwarkyoghurt en Melkunie. Voor gebruik van het merk Friesche Vlag is een licentieovereenkomst voor een periode van 10 jaar gesloten voor dagverse zuivel in Nederland. De levering van boerderijmelk aan de productielocatie in Nijkerk wordt door FrieslandCampina gegarandeerd tot 1 januari 2017.

De Belgische zuivelcoöperatie Inza cvba (dochter van Milcobel cvba) neemt de merken Yogho! Yogho! en Choco! Choco! over van FrieslandCampina. De voorgenomen verkoop omvat deze merken in de Europese Unie, de recepturen van de producten evenals de bijbehorende handelsactiviteiten. Bij de overname zijn geen medewerkers betrokken. FrieslandCampina krijgt van Inza een licentie om de merken binnen de Europese Unie (maar buiten de Benelux) te gebruiken. Buiten de Europese Unie blijft FrieslandCampina eigenaar van de merken. Het is de verwachting dat de transactie in het derde kwartaal van 2009 kan worden afgerond.

Voor wat betreft de fusievoorwaarden op het gebied van boerderijmelk zorgt per 1 juli 2009 de onafhankelijke Stichting DMF (Dutch Milk Foundation) voor de uitvoering van de vertrekregeling voor Nederlandse leden-melkveehouders van FrieslandCampina. Daarnaast kunnen producenten van dagverse zuivelproducten en natuurgerijpte kaas in Nederland via de Stichting gebruik maken van de mogelijkheid om van FrieslandCampina Nederlandse boerderijmelk te betrekken. De standaardcontractsduur is telkens twaalf maanden. Kopers dienen minimaal twee miljoen kilo melk per maand af te nemen. De prijs van de boerderijmelk bedraagt de FrieslandCampina garantieprijs minus één procent voor de eerstkomende vijf jaar, met een verrekening voor onder meer heffingen, transport en kwaliteitscontrole.

Leden-melkveehouders die hun lidmaatschap van FrieslandCampina beëindigen en die hun melk gaan leveren aan een andere afnemer van boerderijmelk in Nederland, ontvangen een premie van 5,00 euro per 100 kilo boerderijmelk. Het geleverde melkvolume in het voorafgaande kalenderjaar is daarbij bepalend voor de omvang van het premiebedrag. Uitbetaling vindt plaats binnen twee maanden nadat een melkveehouder daadwerkelijk aan een andere koper is gaan leveren. Wanneer een melkveehouder binnen drie jaar zijn bedrijf beëindigt of terugkeert naar FrieslandCampina, dient de vertrekpremie naar evenredigheid te worden terugbetaald.

Organisatieontwikkeling

In mei 2009 is in Allansford, Australië, de productielocatie van Great Ocean Ingredients officieel geopend. Great Ocean Ingredients is een 50/50 joint venture tussen FrieslandCampina Domo en het Australische Warrnambool Cheese & Butter Factory. Met de bouw van de nieuwe fabriek kan FrieslandCampina Domo blijven voldoen aan de toenemende vraag naar prebiotische galacto-oligosachariden. Daarbij is regionale spreiding van de productie uitgangspunt in het kader van betere serviceverlening en risicovermindering bij mogelijke productiecalamiteiten. Het product wordt vermarkt onder de merknaam Vivinal GOS en gebruikt in kindervoeding, zuivelproducten en dranken.

De ijsactiviteiten van FrieslandCampina Romania zijn in juni 2009 verkocht aan Unilever. De verkoop omvat de verkoop- en marketing activiteiten op het gebied van ijs, de medewerkers die daarbij betrokken zijn en het merk Napoca. FrieslandCampina Romania blijft ijs ten behoeve van Unilever produceren in de Napolact fabriek in Cluj-Napoca in Roemenië.

In Argentinië zijn de activiteiten van Inovatech Argentina S.A. op het gebied van productie en verkoop van ingrediënten als mager melkpoeder, boterolie en karnemelkpoeder voor onder meer ijs- en voedingsmiddelenindustrie en babyvoeding verkocht aan Fabrica Alimentos Santa Clara S.A.

In mei 2009 is het voornemen bekend gemaakt de FrieslandCampina locatie in Oud Gastel per juni 2010 te sluiten. De activiteiten worden verplaatst naar andere productielocaties van FrieslandCampina. Door de sluiting komen de 105 arbeidsplaatsen in Oud Gastel te vervallen. In de vestiging in Oud Gastel worden room, ijsmix, koffiemelk en roomkaas geproduceerd. In verband met de beschikbare productiecapaciteit in de andere locaties kan de productie met relatief beperkte investeringen worden verplaatst. De verkoopactiviteiten vinden inmiddels plaats vanuit FrieslandCampina Professional in Lummen (België).

In juni is het voornemen aangekondigd de activiteiten gericht op ambachtelijke en semi-industriële bakkerij en horeca van dochteronderneming Polderland Zuivel B.V. in Oldenzaal samen te voegen met die van Friesland Foods Professional in Nuenen. Als gevolg hiervan wordt de vestiging in Oldenzaal in de loop van 2010 gesloten. Bij het bedrijf werken 25 personen.

Innovatie

Juist onder de huidige economische omstandigheden en de ontwikkelingen in de zuivelmarkt blijft innovatie cruciaal voor FrieslandCampina. Door de fusie is de kennis en daarmee de basis voor innovatie verder versterkt. De ambitie is om een nog efficiëntere en effectievere innovatie organisatie te ontwikkelen waarbij de nadruk ligt op kennis en innovatiecultuur. FrieslandCampina onderkent het belang van innovatienetwerken. ‘Getting more out of milk’ is bepalend voor de richting van innovatie en onze bestaande kennis over melk vormt een sterke basis voor verdere uitbouw van onze merken en markten. Daarbij ligt de focus op het beter benutten van de nutriëntenwaarde van melk, technologische verbeteringen en duurzaamheid in de productieketen.

Risico’s

In het Jaarverslag 2008 zijn de risico’s en onzekerheden beschreven die mogelijk een materieel nadelig effect op het resultaat en het vermogen van de onderneming kunnen hebben. Deze beschrijving van risico’s en onzekerheden wordt door middel van verwijzing geacht onderdeel uit te maken van dit halfjaarbericht. De belangrijkste risico’s en onzekerheden voor het tweede halfjaar 2009 zijn hieronder samengevat.

De economische crisis heeft wereldwijd grote nadelige gevolgen, onder andere in bestedingspatronen van consumenten en industriële afnemers en voor de kredietverlening door banken. Dit heeft geleid en zal verder kunnen leiden tot een vertraging in de groei in en achteruitgang van verschillende economieën in de landen waarin FrieslandCampina actief is. De kredietwaardigheid van haar afnemers wordt door FrieslandCampina regelmatig getoetst. Dit geeft echter geen absolute garantie dat afnemers altijd aan hun verplichtingen (kunnen) voldoen. Het niet of niet-tijdig voldoen door afnemers aan hun verplichtingen, in het bijzonder als het afnemers zou betreffen die door de

FrieslandCampina Consumer Products International

grote hoeveelheid die ze afnemen voor een aanzienlijk deel bijdragen aan de omzet van FrieslandCampina, zou de bedrijfsresultaten en de financiële positie van FrieslandCampina negatief kunnen beïnvloeden.

Aanvullende risico's en onzekerheden die thans nog niet bekend zijn of die op dit moment niet materieel geacht worden, kunnen op een later moment resulteren in materiële effecten op onze onderneming, doelstellingen, omzetten, resultaten, activa en liquiditeit.

Vooruitzichten

FrieslandCampina verwacht in de tweede helft van 2009 geen belangrijke veranderingen in de economische situatie en blijvend lastige omstandigheden. Het is de verwachting dat vooral de opbrengstprijzen van standaardzuivelproducten als gevolg van de achterblijvende vraag onder druk blijven staan. Vanwege de volatiliteit van de markten en de vele onzekerheden kan FrieslandCampina echter geen concrete uitspraak doen over het te verwachten resultaat voor het gehele jaar 2009.

Bestuurdersverklaring

De executive board van Koninklijke FrieslandCampina N.V. verklaart dat het halfjaarbericht, opgesteld overeenkomstig de van toepassing zijnde verslagleggingsregels voor tussentijdse berichtgeving, een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst van Koninklijke FrieslandCampina N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen; en dat het halfjaarbericht een getrouw beeld geeft omtrent de toestand op de balansdatum en de gang van zaken gedurende het eerste halfjaar 2009 van Koninklijke FrieslandCampina N.V. en van de met haar verbonden ondernemingen waarvan de gegevens in haar halfjaarbericht zijn opgenomen en dat in het halfjaarbericht de wezenlijke risico's waarmee Koninklijke FrieslandCampina N.V. wordt geconfronteerd, zijn beschreven in overeenstemming met de Wet op het Financieel Toezicht.

Executive board

Cees (C.C.) 't Hart
Chief Executive Officer
Kees (C.J.M.) Gielen
Chief Financial Officer
Piet (P.J.) Hilarides
Chief Operating Officer Cheese & Butter
Freek (F.) Rijna
Chief Operating Officer Consumer Products Europe
Frans (F.M.W.) Visser
Chief Operating Officer Ingredients

Amersfoort, 26 augustus 2009

Verkorte geconsolideerde winst- en verliesrekening

in miljoenen euro's	Eerste halfjaar 2009	Eerste halfjaar 2008
Netto-omzet	**4.104**	4.818
Overige bedrijfsopbrengsten	**7**	17
Bedrijfsopbrengsten	**4.111**	4.835
Bedrijfslasten	**- 4.001**	- 4.716
Bedrijfsresultaat	**110**	119
Financieringsbaten en -lasten en resultaat uit geassocieerde deelnemingen	**- 19**	- 50
Winst voor belastingen	**91**	69
Belastingen	**- 13**	- 9
Winst	**78**	60
Winst toe te rekenen aan:		
- verstrekkers ledenobligatieleningen	**24**	16
- verstrekkers perpetuele obligatielening	**4**	4
- minderheidsbelangen	**22**	9
- de aandeelhouder Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A.	**28**	31
	78	60

Verkort geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

in miljoenen euro's	Eerste halfjaar 2009			Eerste halfjaar 2008		
Begin boekjaar	Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouder van de vennootschap en overige vermogensverschaffers	Minderheidsbelangen	Totaal	Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouder van de vennootschap en overige vermogensverschaffers	Minderheidsbelangen	Totaal
Winst	56	22	**78**	51	9	60
Mutatie kasstroomafdekkingen	2		**2**	1		1
Belasting inzake vergoeding perpetuele obligatielening en ledenobligatielening	4		**4**			
Valuta-omrekenverschillen	- 10	- 1	**- 11**	- 13	- 4	- 17
Totaal in eigen vermogen verwerkte baten en lasten	52	21	**73**	39	5	44

Verkorte geconsolideerde balans

in miljoenen euro's	30 juni 2009	31 december 2008
Activa		
Vaste activa		
Grond, gebouwen en installaties	**1.450**	1.471
Immateriële activa	**895**	909
Financiële activa	**311**	259
	2.656	2.639
Vlottende activa		
Voorraden	**832**	960
Vorderingen	**1.026**	1.078
Liquide middelen	**150**	180
	2.008	2.218
Activa aangehouden voor verkoop	**16**	73
Totaal activa	**4.680**	4.930
Passiva		
Groepsvermogen		
Aandelenkapitaal	**370**	370
Ingehouden winst en reserves	**226**	96
Perpetuele obligatielening	**126**	130
Ledenobligatieleningen	**830**	799
Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouder van de vennootschap en overige vermogensverschaffers	**1.552**	1.395
Minderheidsbelangen	**90**	85
Totaal groepsvermogen	**1.642**	1.480
Langlopende verplichtingen		
Voorzieningen	**229**	229
Langlopende rentedragende schulden	**855**	960
Overige langlopende verplichtingen	**139**	48
	1.223	1.237
Kortlopende verplichtingen		
Schulden aan financiers	**522**	714
Overige kortlopende verplichtingen	**1.292**	1.472
	1.814	2.186
Passiva aangehouden voor verkoop	**1**	27
Totaal passiva	**4.680**	4.930

Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht

in miljoenen euro's

In dit overzicht komen de gegenereerde kasstromen tot uitdrukking, daar waar van toepassing omgerekend naar euro's. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de wisselkoersen geldend op de transactiedatum. Het kasstroomoverzicht is volgens de indirecte methode opgesteld.

	Eerste halfjaar 2009	Eerste halfjaar 2008
Winst voor belastingen	**91**	69
Afschrijvingen op gebouwen, installaties en immateriële activa	**104**	110
Mutatie werkkapitaal	**102**	- 214
Overige operationele activiteiten	**- 28**	- 59
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	**269**	- 94
Investeringen in grond, gebouwen, installaties en immateriële activa	**- 87**	- 105
Overige investeringsactiviteiten	**21**	1
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	**- 66**	- 104
Mutatie schulden aan financiers	**- 180**	239
Overige financieringsactiviteiten	**- 49**	- 65
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	**- 229**	174
Netto kasstroom	**- 26**	- 24
Liquide middelen begin boekjaar	**180**	158
Netto kasstroom	**- 26**	- 24
Koersverschil liquide middelen	**- 4**	- 2
Liquide middelen einde halfjaar	**150**	132

Verkort geconsolideerd overzicht vermogensmutaties

in miljoenen euro's

	Eerste halfjaar 2009		
Begin boekjaar	Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouder van de vennootschap en overige vermogensverschaffers	Minderheidsbelangen	Totaal
Begin boekjaar	1.395	85	**1.480**
Totaal verwerkte baten en lasten	52	21	**73**
Uitgifte ledenobligaties [1]	32		**32**
Reservering op naam dit boekjaar	9		**9**
Uitbetaald dividend aan minderheidsbelangen		- 16	**- 16**
Uitbetaald aan verstrekkers van perpetuele obligatielening	- 9		**- 9**
Uitbetaalde vergoeding aan verstrekkers van ledenobligatieleningen	- 34		**- 34**
Kapitaalstorting door Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A.	110		**110**
Inkoop aandelen van minderheidsbelangen	- 3		**- 3**
Eind halfjaar	1.552	90	**1.642**

	Eerste halfjaar 2008		
Begin boekjaar	Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouder van de vennootschap en overige vermogensverschaffers	Minderheidsbelangen	Totaal
Begin boekjaar	1.601	80	1.681
Aanpassing pro forma resultaat 2007 [2]	- 41		- 41
Totaal verwerkte baten en lasten	39	5	44
Reservering op naam dit boekjaar	12		12
Uitbetaald dividend aan eigen aandeelhouders	- 60		- 60
Uitbetaald dividend aan minderheidsbelangen		- 11	- 11
Uitbetaald aan verstrekkers van perpetuele obligatielening	- 9		- 9
Inkoop aandelen van minderheidsbelangen	- 1		- 1
Eind halfjaar	1.541	74	1.615

[1] De uitgifte ledenobligaties betreft de vrijwillige omwisseling van achtergestelde ledenobligaties van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. in ledenobligaties van Koninklijke FrieslandCampina N.V.

[2] In 2008 zijn activiteiten van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. overgedragen aan Koninklijke FrieslandCampina N.V. Voor de vergelijkbaarheid zijn deze activiteiten in 2007 pro forma overgedragen. Het resultaat in 2007 op deze activiteiten is begin 2008 gecorrigeerd.

Toelichting op de verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers

grondslagen

Overeenstemmingsverklaring

Dit halfjaarbericht is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS) voor zover aanvaard door de Europese Unie en de interpretaties daarvan zoals vastgesteld door de International Accounting Standards Board (IASB) en is opgesteld onder toepassing van IAS 34 Tussentijdse financiële verslaggeving. Het bevat niet alle informatie die is vereist voor een volledige jaarrekening en dient in combinatie met de geconsolideerde jaarrekening 2008 te worden gelezen.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers over het eerste halfjaar 2008 zijn pro forma opgesteld als had de fusie reeds per 1 januari 2008 plaatsgevonden.

Belangrijke grondslagen

Voor deze geconsolideerde halfjaarrekening zijn dezelfde grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en berekeningsmethoden gehanteerd als die toegepast bij de jaarrekening van 2008, met uitzondering van de toepassing van de IFRS standaarden hierna beschreven welke van toepassing zijn ingaande 1 januari 2009.

Aanpassing van IAS 1 Presentatie financiële overzichten

De wijzigingen als gevolg van aanpassing van IAS 1 betreffen voornamelijk de presentatie van vermogensmutaties, waarbij transacties met aandeelhouders van de vennootschap, overige eigen vermogensverschaffers en met minderheidsbelangen separaat moeten worden gepresenteerd. Op grond daarvan zijn deze transacties opgenomen in het 'Verkort geconsolideerd overzicht vermogensmutaties'. Alle andere vermogensmutaties zijn opgenomen in het 'Verkort geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat'.

Aanpassing van IFRS 8 Operationele segmenten

De aanpassing van IFRS 8 heeft er toe geleid dat de segmentering in dit halfjaarbericht direct aansluit bij de verslaglegging voor het management.

Overige standaarden en interpretaties welke effectief zijn met ingang van 1 januari 2009 hebben geen materiële invloed op de onderneming.

Beoordelingen, inschattingen en aannames

Bij het opmaken van de halfjaarrekening zijn op consistente wijze beoordelingen, inschattingen en aannames gemaakt, gebaseerd op historische ervaringen en diverse andere factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk zijn beschouwd voor de beoordeling van de waarde van de verantwoorde activa en passiva. Werkelijke resultaten kunnen echter afwijken van gemaakte inschattingen.

De pensioenverplichtingen met betrekking tot toegezegd-pensioenregelingen worden jaarlijks berekend op basis van de verwachte toekomstige ontwikkelingen ten aanzien van ondermeer discontovoet, salaris- en levensverwachtingen. Voor de belangrijkste regelingen zijn de actuariële aannames beoordeeld.

Seizoensinvloeden

Er is geen sprake van een significant seizoenspatroon in de vergelijking van een eerste halfjaar met een tweede halfjaar.

Toelichting op de verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers

Segmentatie naar business group in miljoenen euro's	Consumer Products Europe	Consumer Products International	Cheese & Butter	Ingredients	Eliminatie en niet toegerekend	Totaal
						Eerste halfjaar 2009
Netto-omzet derden	1.414	951	1.042	593	104	**4.104**
Interne leveringen	192	2	49	175	- 418	**0**
Totaal netto-omzet	1.606	953	1.091	768	- 314	**4.104**
Bedrijfsresultaat	109	135	- 55	- 45	- 34	**110**
Financieringsbaten en -lasten en resultaat uit geassocieerde deelnemingen					- 19	**- 19**
Belastingen					- 13	**- 13**
Winst						**78**
Bedrijfsresultaat als % netto-omzet	6,8	14,2	- 5,0	- 5,9		**2,7**
Boekwaarde activa operationele activiteiten	1.959	499	874	878	13	**4.223**
Boekwaarde overige activa						**457**
						4.680

	Consumer Products Europe	Consumer Products International	Cheese & Butter	Ingredients	Eliminatie en niet toegerekend	Totaal
						Eerste halfjaar 2008
Totaal netto-omzet	1.733	915	1.301	703	166	4.818
Interne leveringen	183	3	111	290	- 587	0
Totaal netto-omzet	1.916	918	1.412	993	- 421	4.818
Bedrijfsresultaat	72	38	- 25	80	- 46	119
Financieringsbaten en -lasten en resultaat uit geassocieerde deelnemingen					- 50	- 50
Belastingen					- 9	- 9
Winst						60
Bedrijfsresultaat als % netto-omzet	3,8	4,1	- 1,8	8,1		2,5
Boekwaarde activa operationele activiteiten[1]	1.921	506	1.061	970	- 52	4.406
Boekwaarde overige activa[1]						524
						4.930

[1] De boekwaarde activa operationele activiteiten en de overige activa hebben betrekking op de balans per 31 december 2008. De segmentering sluit direct aan bij de verslaglegging voor het management. Doorgevoerde organisatiewijzigingen zijn daarom ook verwerkt in de cijfers 2008.

Toelichting op de verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers

Bedrijfslasten
In de bedrijfslasten is de vergoeding voor melk aan leden-melkveehouders opgenomen van EUR 1.182 miljoen (2008: EUR 1.700 miljoen).

Financieringsbaten en -lasten en resultaat uit geassocieerde deelnemingen
De daling van financieringsbaten en -lasten is voor een groot deel veroorzaakt door lagere dividendbetalingen door DMV Fonterra Excipients.

Belastingen
Bij de bepaling van de belastinglast is de integrale benadering toegepast waarbij de belastingdruk is gebaseerd op de verwachting voor geheel 2009.

Immateriële activa
In de immateriële activa is een bedrag aan goodwill opgenomen van EUR 836 miljoen (2008: EUR 850 miljoen). De met de fusie samenhangende organisatieveranderingen hebben geleid tot wijzigingen in het niveau waarop goodwill wordt beoordeeld op mogelijke duurzame waardeverminderingen. In het eerste halfjaar van 2009 hebben zich geen duurzame waardeverminderingen voorgedaan.

Voorraden
Van de voorraad gereed product en handelsgoederen is EUR 178 miljoen (2008: EUR 223 miljoen) gewaardeerd tegen lagere opbrengstwaarde. De afwaardering bedraagt EUR 29 miljoen per 30 juni 2009.

Activa en passiva aangehouden voor verkoop
De activa en passiva aangehouden voor verkoop zijn lager dan eind 2008 door met name de verkoop van Nijkerk Dairy B.V. aan Arla Foods amba.

Langlopende rentedragende schulden
In de langlopende rentedragende schulden is een lening van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. van EUR 290 miljoen (2008: EUR 400 miljoen) begrepen. De aflossing van de schuld hangt samen met de kapitaalstorting op agio van EUR 110 miljoen door Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A.

Overige langlopende verplichtingen
De stijging van de overige langlopende verplichtingen wordt vooral veroorzaakt door een put optie die per eind 2008 nog als kortlopende verplichting was opgenomen. Door het verlopen van een uitoefenmoment in 2009 is nu het eerstvolgende uitoefenmoment in 2011.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
De niet uit de balans blijkende verplichtingen wijken niet materieel af van die welke zijn opgenomen in de laatst verschenen jaarrekening (2008).

Transacties met verbonden partijen
In 2009 zijn voor EUR 36 miljoen achtergestelde obligaties van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. omgewisseld in ledenobligaties van Koninklijke FrieslandCampina N.V. Voor de kapitaalstorting op agio van EUR 110 miljoen door Zuivelcoöperatie FrieslandCampina U.A. is een deel van de bestaande schuld van Koninklijke FrieslandCampina N.V. afgelost. De overige transacties met verbonden partijen wijken niet materieel af van die welke zijn opgenomen in de laatst verschenen jaarrekening (2008).

Accountantscontrole
Op de in dit bericht vermelde halfjaarcijfers is geen accountants-controle toegepast.

Amersfoort, 26 augustus 2009

Koninklijke FrieslandCampina N.V.
Postbus 1551
3800 BN Amersfoort
Wijersstraat 1
3811 MZ Amersfoort
T +31 (0)33 7132 000

mail@frieslandcampina.com
www.frieslandcampina.com